

A. Túri Zsuzsa

Közelebb Hozzád

Korábban jön az alkonyat már,
hallgatag fákra köd zuhan,
utam az árnyak csarnokában
közelebb visz hozzád, Uram.
Roppanó ágak, madárcsontok,
cipómre arany fű ragad,
szendergő bokrok, lehullt szirmok,
meddig álcázod még magad?
Minden levél egy hulló csillag,
sárgán pörögve földre száll,
kavargó szellő ősi tánc
titkokat súgva körbejár.
Látod, ma is csak szólni vágytam,
vártalak, s elakadt szavam
örvénylő álmok erdejében,
hol fényed rejtet hangtalan;
kereslek mélyben bűvó csendben,
fekete kendőt bont a táj
a bűvös éj egy titkos ajtót
rokon világok közt kitár
s mint tó vizére halott vágyak
szívem az őszi tájba fagy,
az élet börtönéből nézve
jelen vagy és sehol se vagy.

Téli mese

Füstszagú télen a halk havazásban
szunnyadó pillék a rőt levelek
jelmezt ölt minden és mindenütt más van:
átlényegülnek a szürke terek.
Szétterül lassan a mágikus álom

bokraink ég felé intő kezek
habfehér kesztyűben, és fent a fákon
összebújt, s hallgat a madársereg.
Csillagfüzérék az utcai lámpák
templomunk tornya a felhőkig ér
takaró fedí a városi lármát,
lustán kalandozó szél dala kél.
Csellengő holdnak ezüstös a fénye,
bűvös az éj is, ma semmi se fáj,
úgy vagyok itt, hogy tán nem vagyok mégse'
mint a mesében úgy alszik a táj.

Búcsúzó Galilei

I.

Egy ideje vak vagyok.
Sűrű a lég.
Fulladok. De bennem még
valami ragyog, tisztán ég,
s halkán sírok, mert
messze van Pisa.
Nem tudtam repülni,
így gondolat-lépcsőről nyújtózva
lehoztam nekik az égboltot,
a bolygókat nekik, oly közel, hogy akár
ujjamra húzhattam volna
a Szaturnusz gyűrűit,
ha akarom.
Kintről az utcazaj
töri meg a csendet, megy tovább minden,
jelentéktelen porszem vagyok.
Nem tudtam repülni,
de a lelkem szárnyalt,
magasabbra, mint a madarak.
Nem hittek nekem.
Hiába a távcső, így
utánam tán semmi sem marad.
„Ingalengető bolond”
– hányszor hallottam,
s még mulattam is titokban
rajtuk.

Beléptem egy titkos világba,
én árva, olyan világba, ahonnét
kilépni nem lehet.
Végtelennek látom az eget.
Benne ismétlődik,
megsokszorozódik minden.
De minek szikráznak a gondolatok,
ha csak szégyentelen villám vagyok,
oda csapva, ahol valami
meghatározott szétszakad?

II.

Zenében nőttem.
Egyedül a tiszta hangot
viselem el, mindenből
a tisztát, keresztelém óta
a Battistero akantuszos
oszlopai alatt. Az igazat.
Most is még, én, a vak.
Kialvatlan, gyulladt szemeim
már csak befelé látnak.
De látom Őt, ahogyan ballagok
a nemlét enyhítő sötétje felé.
Vezet. Van-e túlvilág?
Elégethettek volna. Mint Brunot.
Jobb lett volna, lehet...
De tudom, tart tőlem a pápa,
ezért nem lett
büntetésem máglya,
csak be vagyok zárva
ide.
Eleinte hitt nekem...
Lehoztam nekik az égboltot,
s mit kaptam cserébe?
Elfúl a hang, a szó dadog,
elsorvadnak az ígéretük.
De látom Őt. A láz elmúlt.
Többé nem kísértenek ijesztő
labirintusok. Nincs már vihar bennem,
úgy gondolom, ez a beavatás
utolsó szakasza:
A nyugalom, lassan folyó könnyecseppekkel.

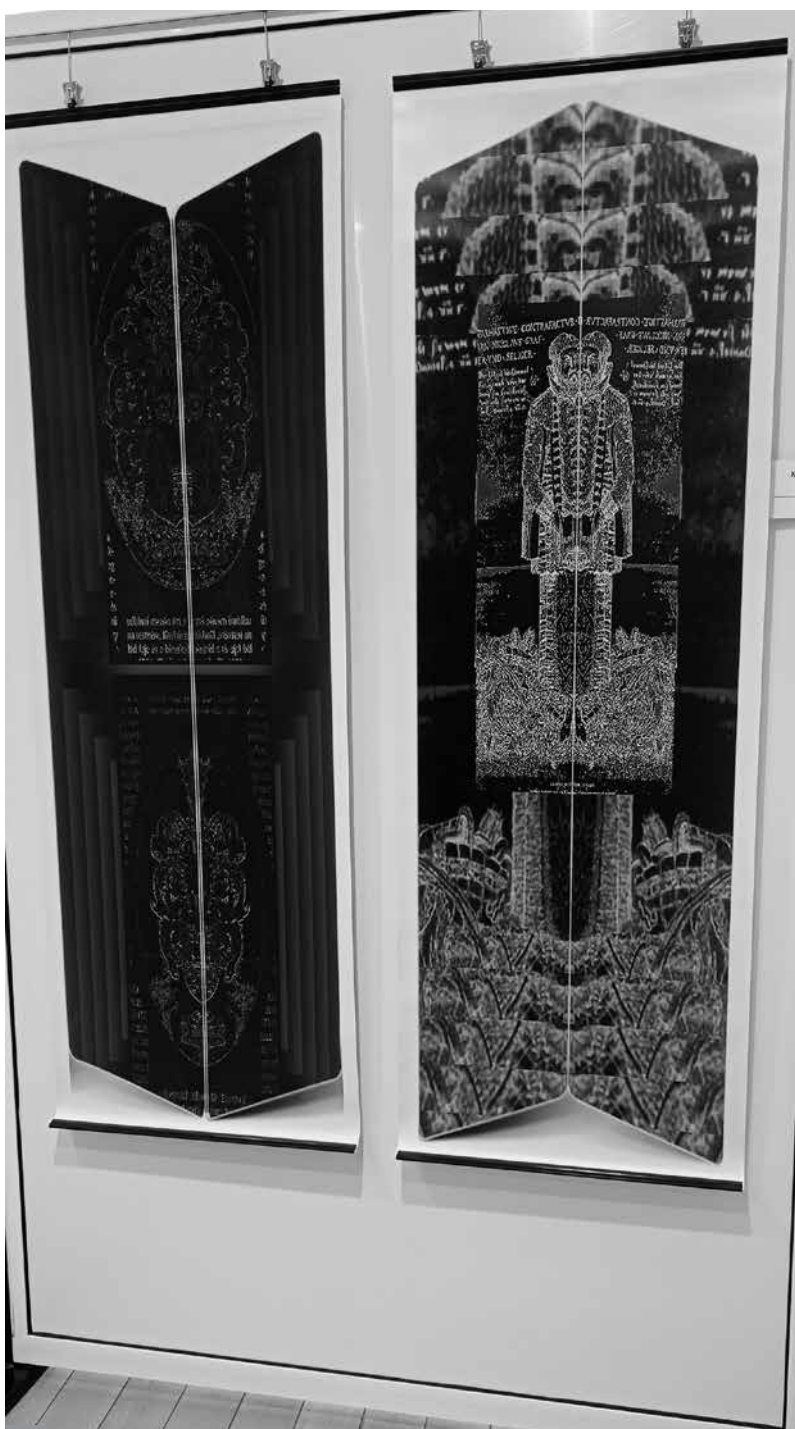
III.

Aztán már csak a halál...
Nincs vihar.
Szívem dobbanásai
dobok az áldozati táncban,
vén csontjaim nyikorogják
utánuk a ritmust. S a harangok...
Hallom még a harangokat.
Alig jön valaki. Hadd féljenek.
Kintről beszűrődnek a hangok,
de nem vagyok egyedül:
Simplicius
itt ül az ágy szélén,
mikor a fájdalom lándzsái szúrnak.
Nyomorult test!

A Holdat hoztam nekik,
örök táncát, krátereit.
Megmutattam a Nap foltos fenekét,
ma már felülni is alig tudok.
Istenben mindig hittem.
Bármit mondtak.
(Marina, meg a gyerekek is mondták,
céljaim az Ördög céljai.)
Felégettem a hidakat.
Mi maradt?

Nem baj, ha mégsincs túlvilág.
A lejtőn egyszer minden
acélgolyó leér.
Mindenki rab.
Nem új világot akartam, csak
ezt, itt, megérteni.
Hátamon
hoztam elébük a Földet,
gerincem beleroppant,
eleddig
ismeretlen utakon
kerestem igazam.

De akkor is mozog.

Károly-Zöld Gyöngyi alkotásai

(emlék)

ő sem a régi már
megöregedett
nem lehet lerázni
ugyanazt hajtogatja mindig
kicsit megszépítve a dolgokat
vagy dramatizálva
vagy önmagát sajnálva
vagy ellentmond saját magának
és egészen mást mond
mint addig
vagy húsz perccel azelőtt
hiába kérem
nem hallgat el
sőt
az áhított csendben
kiabál és nem hagy pihenni
majd halálod után pihensz
nevet néha rajtam

éjszaka is felébreszt
és mesél
beszél
számonkér
hol molyirtó szaga van
hol rózsa
hol tenger
régén lezárt szobákba is bemászkál
csak úgy
kulcs nélkül
ki nem rakhatom
mégiscsak hozzám tartozik

néha elgondolkozom
mi lenne ha nem lenne
talán lenne más
aki nem hagyna aludni
követne mindenhova
követelőzve
szemrehányó tekintettel
ezerszer elmesélve ugyanazt
ezerféleképpen

androgün arckép melyet Leonardo élete végéig őrzött

a titokzatos mosollyal a végtelenről próbáltam szólni
oly sokat dolgoztam rajta amíg végre elkészült
mégsem vagyok elégedett

szerettem volna a lelket is az arcra varázsolni
hogy mindenkinek mást és mást üzenjen
láthassák szomorúnak
boldognak
betegnek
vagy a nézőn mulatónak egyaránt

az idealizált arezzo-i háttér is visszhangja a belső életnek
az örök misztérium része
anyag és szellem egyesülésének kivetülése
s a festmény középpontja az emberi szív

nézzétek meg jól

a kép két oldala nincs egy magasságban
jobb oldalt alacsonyabb a láthatár
bal oldal a nőt a jobb a férfit jelenti majd a
kettő egyesülését az aszimmetrikus arcon

a tökéletességre törekedtem

szerettem volna elbűvölni a nézőt
a színek váltakozó harmóniájával
két tájat helyeztem egymásra
a modell nyakáig meleg tónusú minden
utak
hidak
dombok
de a fej mögött haloványabb a háttér
a haj együtt hullámszik a tájjal
bal oldalon az út az ismeretlenbe vezet
hiszen a világ
amely körülvesz bennünket
szüntelenül változik és az ismeretlen felé haladunk

az alak nyugalmat áraszt
míg a háttér szinte örvénylik
ahogy az idő
a kontraszt sokmindent jelent
életet és halált
ifjúságot és öregséget
nőt és férfit
azaz
Lisa Gheraldinit
vagy Gian Giacomo Caprottit
esteleg
éppen engem
fiatalon

Emlékszel?

Emlékszel?

Hányszor jártunk együtt a temetőben
gondtalan gyerekként,
november pókhálós,
nyúlós délutánjain,
tejes ködben,
vidáman,
meg persze máskor is.

Mindig halnak meg emberek.

Emlékszel?

Minden temetésen nevetőgörcsrel küszködtünk,
nem, nem voltunk gonoszak,
de elég volt a másokra nézni,
ilyen hatással voltunk egymásra...

A már megásott sírgödrök
fogatlan szájakként vártak „lakóikra”,
hogy elnyeljék őket,
mi pedig lökdöstük egymást,
s ha valamelyikünk elesett,
a másik felsegítette és folytatódott a játék,

a kergetőzés a fejfák között,
a sárban.

Orrunkat facsarta a mindig nedves föld illata.

Emlékszel?

Egyszer
varjúszerű öregasszonyok,
tisztá feketében,
elfogtak bennünket egy hosszú búcsúbeszéd alatt és befogták a
szánkat,
kezük,
mint a kiszáradt kenyérhaj,
reszelős,
„ejnye, gyerekek”, károgták,
szaguk:
molyirtóval kevert levendula.

Nekünk meg a könnyünk csorgott a nevetéstől.

Február környékén repedezett a föld és jajgatott a szél.
Virágokat vittünk egy sírra
egy másíkról,
mert színesek voltak és beragyogták a telet.

Emlékszel?

Az omladozó kereszték között májusban bújócskáztunk,
s lógattuk lábunkat a magas sírkövekről.

Harangozónak akartunk menni,
mert állítólag könnyű munka és jól fizet.

Emlékszel?

Augusztusban fröcsköltük a vizet,
mert meleg volt,
mert fiatalok voltunk,
mert éltünk.

Most érted szól a harang
és én
magamat sajnálom.

Velem mi lesz?

Lemondás

A vén Hold ma is csak egy sárga köménymag,
emlékköves úton hosszan elkísér,
felveszem az estét csillogó páncélnak,
mindig akad álom, mely újat ígér.

Ablakodból a fény kifolyik a földre,
elmosódott szélű, amorf pocsolya,
rácsuktad az ajtót a ringató csöndre,
mosolyod mostmár a győztes mosolya.

Tudom, jobb neked, ha hazudsz önmagadnak,
emléked csak ködös képek halmaza,
szavaim a közöny ágán fönnakadnak,
nélküled, mondd, hová mehetnék haza?

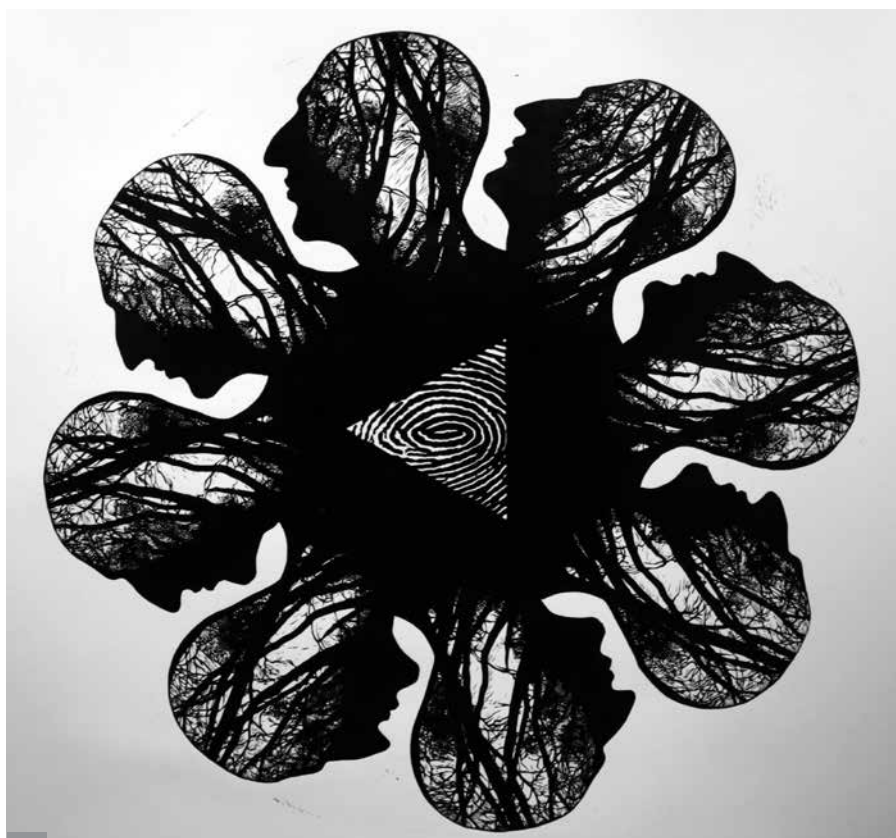
Soraya*

haja
körülötte
hullámszik
a földön
éjszemét lehunyja
csak szája mozog
részabott
gödörben
sajgó teste
börtön
a
téren
vad csürhe

---

* A megkövezett nők emlékére

hamis vád
mocsok
kíméletlen
percek
éles kövek
hullnak
az égen hazugság
gyilkos napja kél
kard
félhold és csillag
bálvánnyá
torzulnak
a porban
virágot
varázsol
a vér

Pató Károly: *Menekülés*

(Sík vidék)

Sík vidékről jöttem, hol mindig fúj a szél,
s a határ menti erdőben az ágak közt zenél.
A sárga, örök porral álmunk elröpül,
sóhajtóként kering a száraz szamárkórók körül.
Ha virágot szedtem, véres lett a kezem,
de este szürke Hold ölében nyugtattam fejem.
Az idő rögs útton lassabban pereg,
elérhetetlennek tűnnek a messzi, kék hegyek.
A kőszórások szélén a vágy fennakad,
hajnalonként mélyvörössel teríti be a Nap.
A sárga, örök porban a múlt átölel,
emlékekkel ringatózva az Isten oly közel.
Ahonnan én jöttem, az igazság teher,
fájó titkok közt árnyékban nő meg a vadszeder.
Nézd, pókhálók fátylán megtapad a szavam,
virágsziromként forgolódva táncol súlytalan.
A láthatárról hívlak, s mint a madarak,
felrepülve testünkéből lent csak néhány csont marad.
A túloldalra átérsz, az éj ha lehull
cirógató bársonyt terít, áldott sátorul,
összekavarodva, hol senki sem beszél,
sárga, örök por leszel majd és én leszek a szél.

ne gyere (gonosz fény)

ne gyere
az égből gonosz fény szivárog
fákat tett keresztbe az úton a szél
kialvatlan szemmel gyűrt
felhőket látok
rémesen csikordul az ablakzsánér
résre nyitott ajtón
a vérhold bebámul
hintázik s az öreg bükkön fennakad
a madáretetőt csillagok szurkálják
madarak holtteste a bokrok alatt
ne gyere

a tetőn óriás lyuk tátong
belógatja lábát a hajnali csönd
korhadó szarufák vonala meggömbül
vihar előtti feszültség odafönt
ne feszegezd osztriga-szívemet késsel
elvesztettem rég a
mesék fonalát
gubanc-hegyeim karéján elbotolnál
megkapnád a közöny
méregpoharát
nincs hely mellettem a
benti magán-éjben
nincs szerelem-lámpás
vagy mi kéne még
nem lesz újabb kezdet
semmiféleképpen
idővel mindenki szíve körbeég
ne gyere
az égből gonosz fény szivárogoz
fákat tett keresztbe az úton a szél
vén csontokba bújva a
szerelem átok
hogya
benned is csalódjam
annyit nem ér

A. TÚRI ZSUZSA (1971, Budapest) költő, író, műfordító, tanár, régóta Genfben él, francia szakos tanári diplomát a Genfi Egyetemen szerzett. Számos netes és nyomtatásban megjelenő folyóiratnál jelentek/jelennek meg versei és prózái, ilyen például az *Agria*, az *Előretolt Helyőrség*, az *Irodalmi Jelen*, az *Új Nautilus*. Több könyve jelent meg: legutóbbi verseskötete a *Fantomfájdalom* (Ab Art Kiadó, 2024), régénye a *Sivatagi szél* (K.u.K., 2019). 2017 júniusában Art'húr-díjat kapott, 2018-ban megnyerte az Áprily Lajos nevét viselő irodalmi pályázatot. Emellett több irodalmi pályázaton is elismerésben részesült. Kortárs költők műveit, valamint saját költeményeit fordítja franciára, melyeknek nagy része megtalálható a *Magyarul Babelben* online irodalmi oldalon.

Lendvai Péter Gergely: *Zöld pofa*